

Litt av Rossfjordbygdas uskrevne saga.

*Fraa tia omkring 1800 aarstallet og framimot
midten av det nittende aarhundre.*

Tia da de første innflyttere kom til Rossfjorddalen – vites ikke bestemt, men en kan trygt gå ut fra at følgende plasser var bebudd ved 1800 årstallet: Rossfjordnes, Straumen, Lindberg, muligens Tårnelv, Seljebakken og Rognli ved Tårnevatn. På vestre sia av Rossfjordvatnet, skal Rokstad, Finnlanes og Straumsnes også være gamle bebudde plasser. Men om disse var bebudd ved 1800 års tallet vites ikke.

Den førstnemnte plass - Rossfjordnes, skal være en av de eldste. Ifølge en gammel beretning herom, skulle det bu en mann der lenge før 1800 års tallet. Det sies at kona hans var så vakker at fremmede folk kalte henne Rosa.

Jeg skal her gjengi ei fortelling som jeg har hørt fortalt om disse folk og som skal være sann: Engang skulle de sigle til Tromsø for å få et barn døpt. Turen til byen gikk godt, men ikke med den kirkelige forretning. Før barnet kunne døpes — måtte mora inn og skrifte for presten. Men presten som ikke kunne stå for en sån skjønnhet av ei kvinne. - begynte å bli nærgående mot henne så hun blei nødt til å rope om hjelp. Dette hørte mannen hennes som var i nærheita. Og straks la han inn i skriftehuset til presten. Prylte han først grundig for hans nærgåenhet mot kona, og deretter tok han kona og barnet og segla tilbake til Rossfjord.

Presten som ville ha hemn over mannen for julingen han ga ham, fikk øvrigheta i Tromsø til å sende folk innover til Rossfjord for å arrestere mannen og ta han med til Tromsø for å få han straffa. Men imidlertid så har mannen på Rossfjordness fått underretning om at øvrigheta i Tromsø hadde beordra folk innover for å arrestere han.

Han tok då kona og barnet og strøk sin kos. Det seies at han tok over fjellet til Målselv.

Lindberg er en av de eldste plasser ved Rossfjordvatne. Den første som slo seg ned der var en mann som het Lars Johansen han skulle være kommet frå Finland i slutten av det attende århundre. Namnet Lindberg antas å stamme frå hans heimsted i Finland - og er antakelig svensk. (Finland låg under Sverige til 1809, og då fikk det svenske sproks, namn og stednamn innpass i landet.) Frå Lars Johansen stammer en stor del av Rossfjordbygdas befolkning idag.

Gården Rognli ved Tårnevatn skal være bebygd på samme tid som Lindberg. Og i 1826 var det en som rydda og bygde på gården Tårnstad. Denne ryddningsmann kom frå Torneå i Sverige og slo seg først ned på en plass som ligg ca. tre kilometer nord for Tårnstad. Her budde han bare ei

kort tid. På grunn av at plassen var utsatt for nattefrost om sommeren, flytta han, og rydda gården Tårnstad som han kalte opp etter sin heim plass i Sverige:

Då de første innflyttere kom til Rossfjorddalen, stod bjørke skogen stor og tett heilt ned til fjæra på begge sider av vatne. Og med den tids redskaper – måtte det være både møisommelig og tungvint, å «brøyta seg rydning i svarteste skog.» Men de hadde pågangsmot og ga ikke opp for de første vanskene som meldte seg.

Når det skulle brøytes opp mark til en korn eller potetåker, hadde en som oftest ikke andre redskaper å hjelpe seg med enn en trespæ og en trebakke som tildels var beslått med jern. Ennå så seint som omkr. 1850 — 60 åra var disse redskaper i bruk på enkelte gårder her.

De første innflytteres næringsvei var jordbruk og fiskeri. Og på gårdene tilvirka de del meste av det de trengte av klær redskaper, m. v. — Kun enkelte varer måtte de kjøpe hos handelsmenn, og da måtte de enten til Tromsø, eller Klauva på Senja — som var de nærmeste handelssteder.

Dette er i korte trekk — litt om de første rydningsmenn, deres buplasser, og de fortellinger som er knyttet til disse.

Kilde: Senjens Blad 24.10. 1939.

OCR – Lenvik Museum 2008.